



VELFÆRDSMINISTERIET

**Departementet**

Holmens Kanal 22  
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail [sm@sm.dk](mailto:sm@sm.dk)

JUB/ J.nr. 2007-6944

Folketingets Socialudvalg

Dato: 25. februar 2008

**Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 20. december 2007 følger hermed velfærdsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 77 (SOU Alm. del).**

---

**Spørgsmål nr. 77:**

”Ministeren bedes kommentere Sytter Kristensens, landsformand i LEV, bemærkninger i Berlingske d. 16. december 2007 om  
- at misbruget af psykofarmaka på ”Tokanten” ”... ikke er noget særtilfælde...”, men tværtimod er udbredt på institutioner for udviklingshæmmede; og hvad påtænker ministeren evt. i samarbejde med sundhedsministeren og embedslægeinstitutionen at gøre for at komme dette angivelige misbrug af medicin til livs?  
- at udviklingshæmmede udsættes for magtmisbrug på flere institutioner; og påtænker ministeren at udrede LEV’s påstand om udbredt magtmisbrug?”

**Svar:**

Med henvisning til mit foreløbige svar af 16. januar 2008 på spørgsmål 77 har jeg til brug for besvarelsen af første del af spørgsmålet modtaget følgende bidrag fra Sundheds- og Forebyggelsesministeriet:

”Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har anmodet Sundhedsstyrelsen om et bidrag til besvarelsen af spørgsmålet. Sundhedsstyrelsen har bl.a. anført, at enhver autoriseret sundhedsperson i henhold til autorisationslovens § 17 er forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed under udøvelsen af sin virksomhed, herunder ved ordination af lægemidler.

Sundhedsstyrelsen udsendte i sommeren 2007 ”Vejledning om behandling med antipsykotiske lægemidler til patienter over 18 år”. Vejledningen er en præcisering af den omhu og samvittighedsfuldhed, en læge skal udvise ved behandlingen med antipsykotiske lægemidler. Det fremgår bl.a., at behandlingen med antipsykotiske lægemidler kun bør ske på klar og entydig indikation, samt at udskrivningen af disse lægemidler kun bør ske efter forudgående personlig konsultation mellem læge og patient. Der bør ved behandlingens start foreligge et estimat over, hvor lang tid behandlingen bør vare, samt hvornår der skal ske vurdering af behandlingseffekten.

I forbindelse med en ændring af Sundhedsloven, som blev vedtaget af Folketinget den 15. december 2006, har Sundhedsstyrelsen fået mulighed for via den Personlige Elektroniske Medicinprofil (PEM) at følge lægernes udskrivning af bl.a. antipsykotiske lægemidler. Sundhedsstyrelsen anfører, at det forventes, at overvågningssystemet vil kunne etableres i foråret 2008, og at det herefter vil være muligt for Sundhedsstyrelsen og embedslægerne at identificere, hvilke læger der eventuelt uhensigtsmæssigt udskriver antipsykotiske lægemidler.

Sundhedsstyrelsen oplyser, at styrelsen i samarbejde med Lægemiddelstyrelsen planlægger at kortlægge forbruget af antipsykotiske lægemidler, og at styrelsen på baggrund af denne undersøgelse i løbet af sommeren 2008 i dialog med Dansk Psykiatrisk Selskab og Dansk Selskab for Almen Medicin vil tage stilling til, om der er behov for yderligere tiltag inden for området.

Sundhedsstyrelsen har den 30. juni 2007 udsendt en vejledning om ordination og håndtering af lægemidler. Vejledningen er blandt andet rettet til læger og plejepersonale i plejeboliger og i hjemmeplejen, men også til andet personale, der medvirker ved medicinhåndtering. Vejledningen indeholder en detaljeret gennemgang af området.

Sundhedsstyrelsen oplyser, at den behandlende læge har det overordnede ansvar for behandlingen. En læge kan imidlertid delegere medicingivning til en medhjælp, ligesom lægen kan delegere vurderingen af behandlingsbehov og iværksættelse af behandling med medicin til personalet på f.eks. bosteder for psykisk udviklingshæmmede. Det skal da fremgå, hvilke indikationer og symptomer, der skal være til stede, før personalet kan behandle patienten med medicinen.

I den artikel, der henvises til i spørgsmålet, anføres, at patienterne fik for meget p.n. medicin. Sundhedsstyrelsen oplyser, at p.n. medicin er den medicin, der kan gives ved behov, og at den behandlende læge også er ansvarlig for ordinationerne af denne medicin. I disse situationer delegerer lægen til personalet at vurdere patientens behandlingsbehov og iværksætte behandling med medicin inden for fastsatte rammer (dosis, doseringshyppighed eller –interval og maksimal dosis).

Medicingivningen skal foregå i nøje overensstemmelse med de instrukser, som lægen har givet, og en plejeperson må kun foretage ændringer af ordinationen efter aftale med lægen. Såfremt personen ikke mener sig i stand til at varetage medicingivningen forsvarligt, skal vedkommende frasige sig opgaven. Personen har ligeledes pligt til at sige fra, hvis den pågældende får mistanke om fejl eller andre misforståelser.

Ledelsen af f.eks. et bosted for psykisk udviklingshæmmede er ansvarlig for,

at der er opstillet tilstrækkelige instrukser vedrørende medicingivningen. Ledelsen er også ansvarlig for, at det personale, der udfører medicingivning, er instrueret og oplært heri. Personalet er forpligtet til at føre ordnede optegnelser bl.a. over den givne behandling, herunder hvilken medicin, der er givet og på hvilken baggrund.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse kan afslutningsvis oplyse, at ministeren for sundhed og forebyggelse har anmodet Lægemiddelstyrelsen om på det næste møde i Forum for Vurdering af Lægemiddelforbrug at fremlægge en analyse og vurdering af forbruget af antipsykotiske lægemidler med henblik på de videre overvejelser.”

Karen Jespersen

/ Karin Ingemann